

תי מור הוא צמוד לייגאל הורביץ. כאשר מראיינים את הורביץ, בפתח משרד ראש-הממשלה, אפשר לראות את ראשו מזדקק בחיך מאחורי כתפו של השר. לכל ישיבה הוא הולך עם שר האוצר, כצל בלתי ניסרד. זהו הד"ר יעקוב נאמן, המנכ"ל החדש של משרד-האוצר, ומי שמכונה על-ידי הכל בשם "היועץ" ועל-ידי אחדים בשם אחיתופל.

יעקוב נאמן אינו הדמות האהודה ביותר בציבור, ובוודאי שאינו אהוד על-ידי הר כלכלנים והפוליטיקאים, הן מהאופוזיציה והן מהקואליציה. גם ירדיו של הורביץ, הרוצים בהצלחתו, טוענים כי כל הכישרונות של הורביץ עד כה נבעו מן העצות הגרועות שאותן נתן לו נאמן, ושאותן קיבל השר בתמימותו הרבה. עד לפני כשבועיים-שלושה ידעו הכל, שאסור להשיג מיע ביקורת, אפילו קלושה ביותר, על נאמן בנוכחות הורביץ. שר-האוצר היה מתנפל בשצף צפף, ואפילו בגסות שגילה אופינית לו, על המבקר. היום עושה עצמו הורביץ כמי שאינו שומע. בחדרי-חדרים הוא אף מסכים לעיתים עם הכישרונות על מחדליו של נאמן ומקבל, בי מידת-מה, את ההסבר, שהעצותיו של נאמן הן הן שהמיטו עליו ביקורת רב-כירסמו בקרדיט הציבורי הרב שבו זכה רק לפני שלושה חודשים.

מי הוא אותו יעקוב נאמן, שרבים טוענים כי היום הוא המנהל האמיתי של המדינה? למרות שהורביץ איבד את אמונו בו במידה מסוימת, הוא לא יפטריו בגלל נאמנותו הידועה לידידיו, כן לא ירצה הורביץ להודות בכישלון הצעד הרשון שלו כשר-אוצר — בחירת המנכ"ל החדש.

"הראש הגאוני

של יענקלה"

הי יחסים שבין הורביץ לבין נאמן נתהוו כאשר נאמן, כעורך-הדין,

אינה מסתכמת בטיוולים לסיני. היא עמור קה הרבה יותר ובעלת השלכות כספיות רבות. נאמן הוא מהתורמים הגדולים של צעירי המפד"ל ושל גושי-אמונים, אולם יותר משהוא תורם לשני גופים אלה, הוא מתרים להם. פרשת ההתרמה הגדולה ביותר של נאמן לגושי-אמונים ולצעירי המפד"ל היא פרשת סוחר הנשק היהודי מכסיקאי מרכוס כץ.

שמלות ורודות

"ב,הילטון"

במשך שנים שימש נאמן כיועץ לענייני מיסים וכעורך-דין של מרכוס כץ. בין השניים קיימת גם ידידות אישית עמוקה, ונאמן היה אורחו של כץ פעמים רבות במכסיקו. לפני כשנתיים נערכה חתונת בתו של כץ. החופה עצמה נערכה במכסיקו-סיטי אך מסיבת הכלולות המפורזת נערכה בבלון הילטון בתל-אביב. שבועות אחדים לפני המסיבה, ביקש כץ מנאמן ומשרי-החינוך זבולון המר, לשגר את מידות הגוף של שתיים מבנות המר, ושלוש שתיים מבנות נאמן במיברק למכסיקו. כאשר הגיעו חתני השימחה לארץ, הם הביאו איתן שמלות ורודות לבנות נאמן ולבנות המר. הבנות התבקשו להיות הן שושבינות, המחויקות בשובל שימלתה של בתו של כץ, כאשר זו צעדה מצידו האחד של אולם האירועים בהילטון לצידו האחר.

כאשר בעיקבות גילויים של העולם הזה על פעולותיו של כץ בסחר הנשק עם ישראל, ועל העמלה המוגזמת שהוא מקבל ממשרד-הביטחון הישראלי וממיפ"ע, עלי התעשייה האווירית, החליט היומון הארץ לחקור את הפרשה כולה ולחשוף אותה. הודיע עורך-הדין יעקוב נאמן ל"עורכי הארץ כי אם יוזכר שמו של כץ בסדרת הכתבות, הוא יגיש תביעה-דיבה בסכום של 10 מיליוני לירות. הארץ נסוג, ולא הזכיר את שמו של כץ.

אחת היתירות

ואכן, לכך ולמשרד-הביטחון הישראלי יש הרבה מה להסתיר, וכן גם לנאמן, שכל פעולות מרכוס כץ בישראל קשורות בו. סיפורו של אלחנן ישי, מי שהיה נציג התעשייה האווירית במכסיקו ובדרום-אמריקה הוא אחד הסיפורים האפלים ביותר בתולדות עיסקי הנשק של ישראל. אלחנן ישי הוגדר פעם על-ידי ידידו דויד בן-גוריון, "אחד האנשים ההגונים וההוגנים". ישי היה ממקורבי בן-גוריון, ראש אגף-הנעוריה-נח"ל במשרד-הביטחון ואחרי-כך נשא בתפקידים ביטחוניים רמי-דרג במסגרת משרד-הביטחון. לפני שנים אחדות נשלח ישי, מי שהיה חבר קיבוץ אלומות הצופה על הכינרת ואיבד בן במלחמה, לכהן כנציג התעשייה האווירית במכסיקו ובארצות אמריקה הדרומית. שם פגש ישי את מרכוס כץ, יהודי אותו מגדיר ישי: "דתי מאוד, כשהוא מגיע לארץ אך הרבה פחות דתי, כשהוא נמצא במסעדה לא-כשרה במקי סיקו".

ישי פגש את כץ בפגישות במשרדו בפגישות במשרדו של כץ יחד עם שרי הנגים, הד"ר יוסף בורג, עם חברי-כנסת של המפד"ל ועם עורך-הדין יעקוב נאמן. כץ לא הסתיר בפני ישי את התרומות שהוא העניק ביד רחבה, דרך נאמן, לצעירי המפד"ל, לגושי-אמונים ולאישים שונים. פעם הראה כץ לישי תמונה שלו עצמו מתחבק עם ראש-הממשלה מנחם בגין. כשתמה ישי מה עושה בגין עם סוחר נשק, השיב לו כץ: "אתה חושב שלא נותנים כבוד לתורמי קרן תל-חי"ו? כבר עם תחילת עבודתו גילה ישי שכל עיסקת נשק הנערכת עם ארצות דרום-אמריקה חייבת להעשות דרך מרכוס כץ. גם אם הממשלה הנוגעות בדבר אינן רוצות בו, משרד-הביטחון בישראל נתן את ההוראה לכך מארץ. כן גילה ישי כי כץ מקבל עמלה בגובה של 25 אחוז,

שוב לגיוויורק וקיבל את תואר הד"ר, שוב בהצטיינות, לדבריו, וכששב התחיל להרצות בדיני מיסים באוניברסיטת תל-אביב, ולעבוד במשרד עורכי-הדין של האלוף (מיל') חיים ("ויזיאן") הרצוג. כל אותה תקופה התגורר נאמן בדירת פאר ברחוב ברנדייס בתל-אביב יחד עם רעייתו ושתי ילדיהם. רק משקיבל את המינוי לתפקיד מנכ"ל האוצר, השכיר את דירתו ורכש בית בעיר העתיקה בירושלים. ברחוב בתימחסה 8, כאשר שואלים את

מאשימים אותו שהוא אחראי לכל

כישלונות יגאל הורביץ. מי האיש

שלדעת רבים מנהל היום את המדינה

נאמן היכן הוא מתגורר הוא עונה: "ב-ירושלים בין החומות". מלבד לימודיו שלו ועיסוקיו כמומחה לענייני דיני-מיסים, מצא לו נאמן, האיש השאפתני, נמך הקומה ועגול הפנים, גם לקוחות שילמו לו סכומים ענקיים. כי יועץ גם בפעילות פוליטית. נאמן הוא איש המפד"ל. כשהיה סטודנט צעיר שימש גם כמזכיר המפד"ל בכנסת. הוא נחשב כאחד מאנשי צעירי המפד"ל וכמקורב ב"מיוחד לח"כ יהודה בן מאיר. בין מישפחתו של נאמן לבין מישפחת בן-מאיר נרקמו יחסי קרבה הדוקים במיוחד. אחד הדברים הראשונים שעשה נאמן לאחר שמונה ל"תפקידו, הוא יציאה לטיול מישפחתו, יחד עם מישפחת בן-מאיר, לסיני. אך הידידות בין נאמן לבין בן-מאיר

אביב ואחר פנה ללמוד במדרשיית נועם בפרדס-חנה, שבה למדו רבים מצעירי היר מפד"ל, ביניהם שר-החינוך זבולון המר ורבים מצעירי גושי-אמונים. אחרי שסיים את לימודיו במדרשיה למד בישיבה כרם ביבנה. עד כאן היו לימודיו של נאמן רגילים, והוא היה תלמיד מצטיין בכל אחד ממוסדות החינוך האלה. את לימודיו הגבוהים החל באוניברסיטה העברית בירושלים, בפקולטה למישר טפים. לדבריו סיים אותם בהצטיינות. כי

הפך יועץ לענייני מיסים של הורביץ איש-העסקים. נאמן התמחה בדיני מיסים ונחשב כמומחה מס' 1 בארץ. מילבד לקוחות כבדים, כמו המפעלים הגדולים ביותר בארץ, פנו אל נאמן רבים, כדי שיטפל אדיהוק בפרשות מסוימות שלהם. כאשר הסתבך שר-החן-לשעבר, אבא אבן, בפרשה הדומה לפרשת השבון הר דולרים של יצחק רבין בחוץ-לארץ, הוא פנה אל נאמן שיחלצו מצרה. נאמן גייס את כל הידע שלו ואת כל כוח השפעתו והצליח למנוע את העמדת אבן לדין. אחרי כך התבדה אבן ואמר: "נאמן הסך לי מיליוני לירות קנס, אבל לקח אותם כשכר

היה היועץ לענייני מיסים בעיס-יונות, בעיקר עיסקות קרקע של חת הורביץ באדמות שמעבר לקו ה. השניים התיידדו. עוד בטרם מונה האוצר, הביע הורביץ במקומות שונים את התפעלותו מן "הראש הפיננסי הגאוני של יענקלה".

במסגרת הרוח החדשה שאותה רצה להכניס למשרד-האוצר, הביא עימו הור"בין את נאמן. אולם הורביץ לא הבין שמי שיועד לתת עצות בענייני מס ל"מיפעל פרטי או לאיש-עסקים, אינו בי הכרח יועץ טוב לאוצר המדינה.

"בירושלים

בין החומות"

ליעקוב נאמן נולד למישפחה דתית בתל-אביב לפני 40 שנה. הוא למד בבית-הספר העממית-יטודי תורה בתל-

ביבטיי, "עצת אחיתופל" נוהגים ל"השתמש בטעות כ,עצה גרועה". לו היה המלך דויד מקבל את עצות אחיתופל, תחת עצות חושי הארכי, היה מצליח יותר.